

3 maja

Święto Konstytucji

3 Maja Święto
Konstytucji

Przedstawia Alan M.

- **Konstytucja 3 maja**, właśc. **Ustawa Rządowa z dnia 3 maja** – uchwalona 3 maja 1791 roku ustawa regulująca ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Powszechnie przyjmuje się, że Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie i drugą na świecie. (po konstytucji amerykańskiej z 1787 r.) nowoczesną, spisaną konstytucją

- Wydarzenia na świecie stworzyły atmosferę sprzyjającą reformatorom. **Sąsiedzi Polski byli zbyt zaangażowani w wojny** (w szczególności z Imperium Osmańskim) i w rozwiązywanie wewnętrznych konfliktów, aby ingerować w Polsce. Największe możliwości reform otworzył **Sejm Czteroletni** obradujący w latach 1788–1792.
- 7 września 1789 sejm wyłonił Deputację do Formy Rządu, kierowaną przez biskupa kamienieckiego Adama Stanisława Krasieńskiego, do zadań której należało opracowanie projektu zmiany ustroju Rzeczypospolitej.
- 17 grudnia 1789 do sejmu wniesiono zaaprobowany przez deputację tekst marszałka nadwornego litewskiego Ignacego Potockiego pt. *Zasady do formy rządu*. Projekt ten, zgodny z duchem republikańskim, zakładał podporządkowanie rządu sejmowi, a sejmowi sejmikom, przy zachowaniu wybieralności wszystkich urzędników państwowych, od króla począwszy.

Konstytucja 3 Maja

Sejm Czteroletni po burzliwej debacie 3 maja 1791 r. przyjął przez aklamację ustawę rządową, która przeszła do historii jako Konstytucja 3 Maja. Była drugą na świecie i pierwszą w Europie ustawą regulującą organizację władz, prawa i obowiązki obywateli. Jej celem było ratowanie Rzeczypospolitej po I rozbiorze, przeprowadzonym przez Prusy, Austrię i Rosję w 1772 r.

GŁÓWNI TWÓRCY KONSTYTUCJI

**Stanisław
August
Poniatowski**
Król Polski

**Ignacy
Potocki**
Przywódca
opozycji

**Hugo
Koliątaj**
Zredagował
tekst Konstytucji

Wieczorem 2 maja odbyło się w Pałacu Radziwiłłowskim zebranie, na którym odczytano projekt konstytucji.

W nocy z 2 na 3 maja w domu marszałka Małachowskiego podpisano „Assekurację” o treści *W szczerzej chęci ratunku ojczyzny, w okropnych na Rzeczpospolitą okolicznościach, projekt pod tytułem Ustawa Rządu w ręku j. w. marszałka sejmowego i konfederacji koronnej złożony do jak najdzielniejszego popierania przyjmujemy, zaręczając to nasze przedsięwzięcie hasłem miłości ojczyzny i słowem honoru, co dla większej wiary podpisami naszymi stwierdzamy.* Podpisy złożył Małachowski oraz 83 senatorów i posłów

- Mimo rozbiorów pamięć o drugiej w dziejach świata spisanej konstytucji narodowej (uznawanej przez politologów za bardzo postępowy jak na swoje czasy dokument) przez kolejne pokolenia pomagała podtrzymywać polskie dążenia do niepodległości i stworzenia sprawiedliwego społeczeństwa. W Polsce uznaje się ją za ukoronowanie wszystkiego, co dobre i oświecone w polskiej historii i kulturze. Od czasu odzyskania niepodległości w 1918 roku, Święto Konstytucji 3 maja było obchodzone jako najważniejsze święto państwowe.

- Konstytucja 3 maja 1791r. dokonywała zasadniczej przemiany przestarzałego ustroju politycznego Rzeczypospolitej. Zgodnie z duchem Oświecenia wprowadziła podział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Uchwalona przez Sejm Czteroletni jako "Ustawa Rządowa", Konstytucja wprowadzała w Rzeczypospolitej wolności wyznania, jednak religią panującą pozostawał katolicyzm. Na mocy Konstytucji 3 maja zmieniono również następujące elementy: Polska stała się monarchią parlamentarną, Likwidacji uległa odrębność urzędów Polski i Litwy; Zniesiono liberum veto wolne elekcje, konfederacje; Decyzje sejmu będą wiążące dla sejmików wojewódzkich; Sejm składał się z dwóch izb - wybierany będzie na dwuletnią kadencję; Głową rządu stawał się król - jego decyzje, by weszły w życie, wymagały kontrasygnaty ministrów, którzy z kolei byli odpowiedzialni przed sejmem.

